

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones uenerabilis magistri Nicolai de blony
decretoru[m] doctoris. capellani episcopi Bosnomensis.
ualde deseruientes populo. sed et clero utcu[m]q[ue]
docto eos digne legenti. predicanti. aut ...**

Nicolaus <de Plove>

Argentine, 22. XI. 1494 - 1495

I. Sermo CXXX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31214

Dominica. XXIII. post trinitatis

mis iusti indigerem? amicicia. Et lo pclu/
dit Aristo. v. et bicoz. z. viij. q. aicicia pmet
z obseruat ciuitates z leges. Et p sequeus
est magis necessaria q̄ iusticia. Decille.
Tertio req̄runt leges stabilitate duratio/
nis. hoc ē. vt nō frequēter mutent p nouas
leges. nisi ex maximis z utilissimis causis.
In pmodica utilitate q̄ possit puenire ex
lege vel statuto. nō debet mutari lex antiq̄
sine antiquū statutu. Disputat Aristol. ij.
politicoz. Vtrū liceat mutare leges anti/
quas. Et r̄idet q̄ nō. qz h̄ est debilitare le/
gis virtutē. z afluere boies ad paruipē/
dendū z non curandum leges principum.
Dico dicit ip̄e q̄ qui frequenter leges mu/
tant plus nocēt q̄ p̄ficiūt. Si vō alique le/
ges cōtinerēt manifestā p̄niciā ciuitatē. de
maturo cōsilio possent mutari. Sicut est
lex apud quosdā gentiles q̄ vtiores p̄nt v̄ē
di. p̄ ferro. Et dicit Valerius li. ij. de institu/
tis Varsiliū. q̄ in eoz ciuitate seruabat
gladius q̄ notū iugulabant. ita rubigiosus
q̄ v̄it ad h̄ misterū sufficiebat. Et lex moy/
si data ē in tabulis lapideis. Lex vō roma/
notū in duodecim tabulis eburneis scri/
pta erat. vt refert trogus pompeius li. iij.
deligurgo. Due oīa significabāt legis du/
rationē z stabilitatē p̄petuā. Quarto leges
requirūt equalitatē p̄portiois z mensu/
re. vt v̄ic oībo eq̄lites sint cōmunes q̄ sunt
eiusdē p̄ditionis. vt qd̄ vni licet oībo liceat.
qd̄ vni ē interdictū. oībo sit illicitū eiusdem
p̄ditionis. Et iō qui p̄stituit ciuitatē ex ineq̄/
libo p̄sonis necessario destruit ordinem z
p̄ulchritudinē reipublice. q̄ stat in diuerso
rū graduū p̄ueniētī p̄portiois. vt dicit Aug.
de ciuita. dei ca. xij. Pax oīm rex est
trāquillitas ordinis. Ordo vō est parium
dispariūq̄ rex sua cuiq̄ loca tribuens di/
sp̄osito. Et p̄ p̄ns vbi ē oīmōda disp̄iras
ibi nullus ē ordo. Ista q̄ princeps z rector
debet attendere si vult digne p̄sidere. z debi/
te regere p̄lm sibi subiectuz. cū quo simul
coronā possit p̄sequi sempit̄er nā. Ad quas
nos p̄ducit pater z filius. Amen.

Dominica. XXIII. post trinitatis. I.

Sermo OXXX.

Ecce princeps un⁹
accessit ad iesum. z adorabat eum
dicens. Dñe filia mea mō defuncta
est. *Wath. ix. ca. Qm̄ vt ait Isido lib. ij. de*

summo bono ca. xxij. Pctm̄ homis est q̄si
qd̄dā vinculū z q̄si qd̄dā cathena q̄ pctōr re/
net p̄strictus. ita vt ab ea nequaq̄ euelliva
leat. nisi dīna gr̄a manū iacentis apprehen/
dat. Decille. Et q̄bo s̄bis p̄tz q̄ hō p̄ se p̄r
cadere in pctm̄. sed p̄ se non p̄t relurgere.
Iuxta illud p̄p̄he Osee. xij. Perditio tua
ex te est isrl. r̄modo auxiliū tuum ex me.
Vñ qz pctōr ex se nō meret accedere ad de/
um p̄ impetrāda sibi gr̄a q̄ remitterent ei
pctā. necesse ē vt ab alio iuuet q̄ ē in gr̄a. De
quo sub figura d̄r. iij. Regū. xij. vbi Jero/
boam cui man⁹ aruerat petiuit p̄ p̄betā dī
cens. Dep̄care faciē dñi dei tui. z ora p̄ me.
vt restituat man⁹ mea mihi. Sic ad petiri/
onē reguli sanat filius eius a febre Joh. iij.
Et ad fidem alioz sanat paraliticus. vt d̄r
Wath. ix. Sic ad petitionē Centuriōis
curat suus Wath. xij. Et ad ster⁹ z ad la/
crimas vidne suscitāt filius Lu. vij. In q̄/
bus oībo oñdit q̄ ad curationē pctōr. ne/
cessaria ē intercessio ecclie militatis. vt dicit
Amb. Nisi vnitas ecclie succurrat. nisi qd̄
deest pctōri sua orōne cōpleat. de manib⁹
inimica non eripiet ania mortui. In signū
q̄ hui⁹ iste p̄nceps accessit ad iesum. p̄ resu/
scitationē filie sue sic dicunt verba n̄ri tbe/
matis. Ecce p̄nceps zc. In illo tpe Lo/
quente iesu ad turbas. Ecce p̄nceps accef/
sit ad iesum z rogabat eū dī. Dñe filia mea
zc. In q̄bo verbis tria tangunt. P̄rio nāqz
describit p̄ncipis hui⁹ deuota suscitatiois
postulatio Lū d̄r. Accessit z adorabat. Se/
cūdo oñdit filie corp̄alis recens mortifica/
tio. qz filia mea mō defuncta ē. Tertio de/
scribit saluatoris quez p̄nceps postulabat
miseratio Lum d̄r. ad Iesum.

Dixi primo q̄ in ver. p̄e. de/
scribit p̄ncipis
hui⁹ deuota suscitatiois postulatio Lū d̄r.
Accessit z adorabat. Iste p̄nceps multū se
reuerēter ad xpm̄ habuit. iō vitā filie impe/
trauit. Nā nō p̄ nūcios. non p̄ l̄ras. sed p̄ se
accessit. z accedēs adorabat. Due duo mul/
tū valent ad imperatioem curationis sp̄ia/
lis anie. P̄rio q̄ sciēdū q̄ hō p̄ pctm̄ recedit
longe a deo. z accepta portioe bonoz natu/
raliū z ḡuitoz p̄sumit eā cū demonib⁹. vt
d̄r de filio p̄digo Lu. xv. Iō si impetrare
d̄z salutē d̄z ip̄e appropinq̄re z accedere ad
deū p̄ hūilitatē z cordis deuotionē. Circa
qd̄ tria sunt p̄sideranda. P̄rio q̄lic pctōr a

deo recedit. Secundo quilibet accedit. Tertio quilibet adorat ipse vel alij pro eo. De primo quod recedit per totum a deo est sciendum quod septem modis recedit homo per totum a deo. Primo per gulam. sic per modum non pariter recessit a deo. et filij eius postea. **Deus** fit cum per gulam bonis temporalibus abutitur. de quo **Deus** xxxij. dicitur. **Incrassatus** est dilectus et recalcitrauit. et recessit a deo salutari suo. Quod multi hodie isto vicio laborantes recedunt a deo. Sic patet de illis qui in tabernis quotidie vorant et bibunt. quorum veterum deus est. et gloria eorum in confusione ipsorum. Secundo recedit a deo peccator per luxuriam. sic filius prodigus **Lu. xv.** Qui recessus a parte consumpsit substantiam suam vivendo luxuriose. et adhefit vni civium. et pavit porcos. Sic luxuriosus exponit bona corporis et animam. opes et famam perdit. et patriam suam celestem. Sed taliter recedentibus dicitur **Di. xvij.** **Maledictus** homo qui perfidit in boie. et ponit carnem brachium suum et a domino recedit cor eius. Tertio recedit per avaritiam. sic **Esau** a iacob **Gen. xxxvi.** Abijt esau in alteram regionem. recessusque a fratre suo iacob. Divites enim erant valde et sibi habitare non poterant. nec sustinebant eos terra peregrinationis eorum pro multitudine gregum. Sicut enim aues predatorie nunquam sibi congregant. sed magis solvage sunt. Ita nec divites sese compatunt. nec intra se tractus faciunt. sed eorum cogitationes tractant et fraudes convertunt in pauperes **Sap. iij.** Impij autem semper qui cogitaverunt correptiones habent. qui neglexerunt iustitiam et a domino recesserunt. Fraudes enim machinant in corde. in iusticia negligunt in opere. et a domino recedunt non compatentes ei in pauperibus. Quarto recedit homo a deo per iram. sic **Layn** recessit a domino **Sap. i.** **A sapia** recessit impius in ira sua. Isti sunt sicut animalia silvestria. quae cum recesserit ab hominibus mutant in bestias per crudelitatem. vnde **Seneca.** **Ferina** rabies est sanguis et vulnere letari. et a vero boie in animalia transire silvestre. Quinto recedit a deo per invidiam. sic **saul** a domino. **Reg. i.** **Spus** domini recessit a saul et eragitat eum spiritus nequam. Nunquam enim deus recedit ab homine nisi ipse prius recedat a deo. Spiritus nequam diaboli est qui temperat per invidiam. vnde maxime habet diaboli praesentem super invidios. quod invidiam propriam est vicium diaboli **Sap. i.** Per invidiam diaboli mors intravit in orbem terrarum. imitant autem illum qui ex parte illi sunt. Et

aut pessima consuetudo boni recessus. quod invidiam nunquam habet recedendi ab alio per invidiam aliquid qua iusta ratione. sed invenit sibi occasionem. **Un. prover. xvij. dicitur.** **Occasiones** querit qui vult discedere ab amico. Sic fecit saul dicens. **Tibi** dederunt mille. et david decem milia. **Servo** recedit a deo per accidiam. quod terribile est et anticitas cordis cum animo remittit a fervore spirituali. creditur nihil proficere in nihil vult se destitutum gratia. incertus est de statu suo. incertus est de perseverantia et primo. Sic recesserunt filij israel in deserto. **Et** dicitur de illis **Lu. xij. quod** ad tempus credunt. sed tempore temptationis recedunt. Septimo recedit homo a deo per superbiam. sic **dathan** et **abiron** recesserunt a moysi. **Rume. vii. Eccl. i.** **Initium** superbiae hominis est apostatare a deo. quoniam ab eo qui fecit illum recessit cor eius. **Ecce** quod danabilis est iste septuplex recessus per totum a deo. **Sed** quod deus non vult mortem peccatoris. sed ut magis convertatur et vivat. **Un. ipse** vult ut accedam ad eum cum sic hortatur **Ps. xxxij.** **Accedite** ad eum et illuminamini et facies vestrae non confundentur. **Ps. xxxij.** **Iste** autem accessus non est corporalis. sed mentalis. Non enim sit per gressum pedum. sed affectuum bonorum. ut dicit **1. li. de summo bono cap. xij.** **Et** quod **fm Innocentius** dicitur super **Ps. lxxv.** **Accessus** non fit vno passu sed pluribus gradibus sine passibus. Ideo accedente ad deum spiritualiter. oportet plures habere gradus. **Primus** est doctrina fidei et veritas. **Secundus** fides. ad **Hebr. x.** **Accedam** cum vero corde in plenitudine fidei. **Ubi** dicit **Horra.** sed omni credendo. **Item** **Deb. ij.** **Oportet** accedente ad deum credere. **Horra.** **Accedere** volente ad deum. passibus metris non corporis. credere oportet in qua. quae omnium est creator. et quia sit remunerator in meritis se. **Tertius** gradus est dilectio credendi. quod caritas dei dicitur esse ut forma. **Quartus** gradus est conformitas operis. **Quia** dicit **Aug.** **Non** locis sed meritis accedam ad deum. **Quintus** gradus est perseverantia **Ps. x.** **Qui** perseveraverit usque in finem beatus erit. **Sextus** dissolutio corporis et animae. **Hi** sunt sex gradus per quos accedit ad thronum **Salomonis. iij. Reg. x.** **Accedite** ergo ad eum. **Sed** ne frustra credat se quae accedere. statim subdit. **Et** illuminamini **Eccl. iij.** **Ap** propinqua ut audias. **Et** hoc est illuminari ab eo. quia ipse est lux vera quae illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum

dim **Joh. i.** Qui ergo ad eum accedit illu-
minat. et q̄ magis de prope accedit magis il-
luminat. **Un̄** et **Johes** q̄ supra peccat̄ domi-
ni recubuit et familiaris ei adhesit pre alijs
illuminat̄ de eius diuinitate alij differu-
it. **Un̄** p̄ aquilā designat̄. q̄ alijs suprapo-
nitur. **Ezech. j.** Facies aquile desup̄ iporū
quattuor. **Deut. xxxij.** Qui appropinquat
pedibz eius accipiet de doctrina ei. **In si-**
gnum hui⁹ p̄grue iste p̄nceps q̄ ad eum ac-
cessit dicit **Jairus.** qui interpretat̄ illumina-
tus. ad significadū q̄ ad xpm̄ accedit ne-
cessario illuminabitur luce gr̄e. **Sed** q̄ quis
posset terreri accedendo ad tantū dñm. et
p̄sertim grauāt̄ onere peccat̄. **Et ideo** p̄s-
dat̄ p̄sidentia dicens. **Et** facies v̄re nō p̄fun-
dent. q̄ dicat̄ s̄m̄ **Inno.** Accedite securi. et
dñs vos nō repellet. **p̄s.** Quia ipse dñs nō
repelleret plebem suam. **Cōfusio** est em̄ alicui
q̄ q̄n̄ accedit ad aliquē magnū. et ille turpiter
repellitur ab eo. sed h̄ nō facit dñs q̄ recipit
humblem̄ suos in gr̄a. et in futuro in gl̄ia.
qui ad eū fideliter accesserit. **Un̄** dicit **Au-**
gustinus. Proijce te in deum. Non enī crudel̄ est
v̄r se subtrahat et te cadere p̄mittat. **Et** hoc
est quod dicit̄. **Facies** vestre nō p̄fundent̄
q̄n̄ accipiet deus vos h̄ in gratia et in futu-
ro in gl̄ia **Joh. v.** Eeum q̄ venit ad me nō
ericiam foras. **Isa. l.** Scio q̄m̄ nō confun-
dar. **Et** quia peccat̄ q̄s diu est in culpa nō est
dign⁹ p̄ se accedere ad deū. eo q̄ dicit̄ **Jo-**
han. ix. Peccat̄es deus nō eraudit. scz q̄ntū
ad desiderii peccati. **Ideo** plati eozuz de-
bent p̄ eis accedere et interpellare. p̄ remis-
sione culpe eoz. **In** figura hui⁹ iste p̄nceps
hic accessit ad xpm̄ pro impetranda vita fi-
lic. qui accedens ad xpm̄ humiliter. adora-
uit deuote et fideliter. **Un̄** p̄ orationē impe-
trant̄ insitacionē. **In** quo ostēdit̄ magna
esse efficacia orōnis platorū. qui dū in for-
ma ecclesie et eius p̄sona orant̄ deū. impossi-
bile est v̄r. p̄ peccat̄ibus nō exaudiant̄. **Un̄** di-
cit̄ **Ambrosius** in lib. de p̄nia. **Multoꝝ** scz pla-
torum impossibile est p̄ces cōtemni. **Sed**
terribile est q̄d dicit̄ **Gregorius** de plato in li-
bro pastorali. et habent̄ verba in decreto. et
etiā ca. **Ad** aplice. de senten. et remissione.
Lumis qui displicet ad intercededū mit-
tunt̄. irati anim⁹ ad deteriora puocat̄. **La-**
lis ergo s̄m̄ ipm̄ redredus est ad oranduz.
qui sit idoneus ad placandū. **Itud** debe-
t̄ ponderare q̄ indignos platorū sciēt̄

eligunt. p̄sentant̄ instituit̄ ad curā anarū
et cetera beneficia. quos eoz ipso q̄ eos sic p̄-
sentant̄ eligūt vel instituit̄. ad deū p̄ inter-
cessione suoz delictoz q̄i quosdā inimicos
mittunt. quo sit v̄r deū magis p̄ eos p̄ono-
cent ad iracundiā q̄s flectant ad veniā. **Jo-**
p̄uideant tales cū diligenti examinatione
et matura deliberatiōe peritorū cū se rem-
pus offert. de p̄sonis idoneis quas p̄sent-
rent eligant vel instituat̄. **Un̄** **Prover. xxxi.**
Sicut q̄ mittit lapidē in aceruū mercurij.
sic q̄ tribuit stulto honorē. q̄. di. **Sic** mer-
cator qui dicit̄ mercurius. ab illo deo q̄ p̄est
mercibz. q̄n̄ cōputat faciēdo rōnem et ponē-
do vnum cumulū de numeris. si inimitat̄
in illum cumulum lapidem. omnē ratiōnē
dissipat. ita ille qui p̄fert indignum plati.
omnē cumulū sanctitatis et bonitatis i ple-
be dissipat.

Diri secūdo **q̄** in d. p̄. ostē-
ditur filie huius
p̄ncipis corp̄alis recēs mortificatio **Lum-**
dr. Filia mea mō defuncta est. **Ista** filia si-
gnificat aiam cuiuslibz xp̄iani q̄ h̄z p̄rez ce-
lestē deū. ad quē clamamus **Abba** p̄r. v̄r dicit̄
Gal. **Et** cui dicim⁹ q̄tidie. **Fr̄** n̄ q̄ es in ce-
lis **Matth. vj.** Habet et p̄rem sp̄iale terre-
stre. cui cura de ipa cōmissa ē. **scz** plati **Luce.**
Lura illi habe. **Sz** ista filia mortif. q̄n̄ per-
dit vitā gr̄e. s̄. deū. in q̄ viuim⁹ mouemur et
sum⁹. **Act. xvij.** Pro q̄ sciendū s̄m̄ **Johem** i
suo polierat̄ con li. vj. c. j. **Ad** idē **Isido.** li. j.
ca. xij. **Homo** stat ex corp̄e et aia. **Laro** au-
tem viuūt ab ania. **Vita** vero aie de⁹ ē. **Si-**
cut q̄ fugiente ania a corp̄e soluit̄ corp⁹. ita
deserente deo aiam perit vita aie. **Sic** em̄
corp̄i viuere ē vegetari et moueri ab ania et
dispositiōe ei⁹ moribz aie acq̄scere. et q̄daz
obediēdi necessitate p̄cordare. **Sic** et ania
ex eo viuūt q̄ suo mō vegetat̄ et mouet̄ verē
a deo. et h̄ si ei subiecta deuorōe obrēpat et i
oibz acq̄scat. **Q̄** si nō acq̄scat etiā nō viuūt.
Et ponit̄ ibidem **Polieratus** exemplū di-
cens. **Nam** sicut corpus qua parte sui non
mouetur ab ania in ea corpore mortis in-
currit. dum ergo totū viuūt ad eam totum
disponitur. que se p̄ partes diffundit par-
tibz sed tota est et opat̄ in vniuersis et singu-
lis. **Sic** et de⁹ aiam p̄fecte viuētē totā oc-
cupat. totam possidet regit et figit in tota.
nullus ei angulus exceptus est. **Quō** autē
deus inhabitat partes anie. scz intellectu

z voluntate ondit idē. dicens. Cū intelle-
ctus deū q̄ summe bon⁹ est sui acumine vi-
sus q̄ntū valet apphēdit. z bonus q̄d ille
videt incorrupta voluntas appetit. z rō ne
declinet ad dexterā vel ad sinistrā. viā ape-
rit. tūc dicit p̄fecte de⁹ inhabitare in ania.
Ex q̄ dicto ego infero duo. P̄mo q̄ licz de⁹
implet oēm creaturā. qz p̄ ipm oīa facta sūt.
z in ipō oīa viuūt z subsistūt. qz sine eo nul-
la est subsistētia creature. tū ipē est specialit̄
in ania z specialis vita aie rōnalis. **Itēz di-**
cit ille Policrat⁹. Quō aut̄ aīa p̄iuat̄
ista vita gr̄e. restat breuit̄ videre. **Progres-**
sus siqdē mortis aie est ad similitudinē mor-
tis corp̄alis. P̄mo em̄ incipit infirmari.
Secūdo febricitare. **Tertio** agōisare. **Quar-**
to mori. **Quinto** inuolui seu velari. **Sexto**
expozari. **Septimo** tumulari. **Postq̄**
igit̄ p̄im⁹ hō peccauit. graue languorē in-
cidit q̄ p̄im⁹ sanus fuit. ita vt omib⁹ mēbris
debite vteret. **In ania** em̄ n̄ra sunt mēbra
sp̄alia. **Ut** caput ē mens respectu corp̄is
peccati. **Trines** cogitaciōes. q̄ iam albi. iā
nigri sunt. z fluūt sepe de capite n̄ro. **Oculi**
sunt intellect⁹ z affectus. **Nares** discretio.
Aures intelligētia. **Que** oīa ex p̄mo pecca-
to ceperūt infirmari. nec aliqd̄ itat̄ in sani-
tate cū oīa ista nō sunt in deo totalit̄ de-
ficta. **Iō** **Isaias** q̄rīt d̄ capite. dicit. **Dñe**
caput languidū. z om̄e cor merens. **Aplā-**
ta pedis vsq̄ ad verticē nō est ī eo sanitas.
Isa. i. **Et** alter clamat. **Caput** meū doleo.
caput meū doleo. **iii.** **Reg. iij.** **Dincitez** a-
lius scz **Dieremias** clamat **Treno. iij.** **O-**
culus me⁹ dep̄dat⁹ ē aīam meā. **Tres** alter
clamat p̄tra dolorē aurīū **Diere. vj.** **Lui** lo-
quar. z quē otestabor vt audiat. **Ecce** incir-
cūcise sunt aures eoz. z audire nō p̄t. **Itē**
alter clamat p̄ dolorē ventris. **Ventrē** meū.
ventrē meū doleo **Diere. iij.** **Sic** z aliorū
man⁹ plene sunt sanguine. z cor eoz vanū. z
veloces pedes ad effundēdū sanguinē. **Iō**
dauid p̄ oib⁹ dicit. **Miserere** mei dñe qm̄
infirm⁹ sum. **Et** licet peccm̄ originale p̄pter
qd̄ ista patimur sublatū ē p̄ baptisimū. tū re-
liquie ip̄i manēt. vt vidētes tot mala pro-
dix̄e ex p̄mo peccō. ipm̄ diligēt̄ caueam⁹.
Secūdo oportet morientē febricitare. **Nul-**
lus ex p̄dicta infirmitate morit̄ nisi eadem
infirmitas ampl⁹ inualecat. **Qd̄** fit cum ex

praua cogitaciōe totū cor⁹ incendit ad de-
lectationē. licz nōdū p̄sentit. **Tertio** opor-
tet eū agonisare. i. rōnē cū sensualitate pu-
gnā z lucrū b̄fē. importunitate tēptationū
bellante. z iā rōnē vincere. iā vinci. ex q̄ lu-
cta fit p̄cessus ad mortē criminalē si p̄nge-
rit rōnē succūbere. **Quarto** inualecētē egri-
tudine importunitate impugnationis vic-
dat man⁹ hostib⁹. vt p̄sentiat ī peccm̄. et h̄
statim exalat sp̄m̄ z morit̄. **Qd̄** fit qm̄ cōsen-
sum p̄buerit peccō. **Sic** em̄ statim vita ip̄s
euolat. z relinquit aīam mortuā. **Dñe** dicit
Leuit. xx. **Si** q̄s dederit de semie suo ido-
lo moloch. morte moriā. i. si dederit ania
p̄sensum peccō. **Figurat̄** **Judith. xij.** **Do-**
lofernes dicit eunuchō. **Vade** z inade bre-
uit̄ illā. vt sponte p̄sentiat habitare mecū
Poloserne interpretatur dissensio. z signifi-
cat diabolū. q̄ mittit eunuchū. i. carnalē de-
lectationē seu voluptatē nōdū ope p̄pera-
tā ad hebreā. i. aīam. vt sponte p̄sentiat ha-
bitare cū ea. **Qd̄** tenent̄ em̄ est diabol⁹ vt aīa
solū p̄sentiat in peccm̄. i. peccet solo cōsensu.
Tobie. iij. **Laue** ne vni⁹ p̄sentias peccato
Quito mortu⁹ p̄nis inuoluit. q̄cū em̄
q̄s in peccm̄ cōsentit. statim occultat ea que
disponit ad h̄ vt nulli pandant. **Qs** p̄pe-
trauerit. eo ampl⁹ velat̄ inuoluit. **Sicut**
adam. **Audim** dñe vocē tuā z timui. **Et** sta-
tim occultando seu excusando peccm̄ dixit.
Mulier quā dedisti mihi sociā dedit mihi
z comedi. **Qua** vero dixit. serpens decepit
me. **Sic** dauid misit occulte pro berfabee.
vñ ei dicit̄ est. **Tu** fecisti occulte. ego aut̄ fa-
ciā verbū istud ī p̄spectu oīs isrl̄. z in p̄spe-
ctu solis huius. **Sexto** effert̄ qm̄ peccis cre-
brius repetitis. audacter peccat in aperto.
nihil erubescens. sed mag⁹ gloriāns in ma-
licia **Prover. i.** **Letant̄** cum male fecerunt.
Diere. iij. **Frons** mulieris meretricis fa-
cta ē tibi noluit̄ erubescere. **Septimo** tu-
mulatur. cū longa p̄suetudo z malicia pec-
candi transit in habitum. ita vt etiaz pecca-
re desideret cum nullū habeat incēntiū.
etiā cū oīa impugnatia quiescat. **Effect⁹**
em̄ volendi in talibus nunq̄ quiescat. **P̄s.**
Prodit̄ q̄i ex adipe iniquitas eoz. trāsierūt
in affectū cordis. **Qd̄** impropriet̄ dñs aie.
Ezech. vii. **Hec** facta es q̄i meretricis fastidi-
osa augēs peccū. s̄z q̄i mulier adultera q̄ sup-
virū suū inducit alienos. **Q̄** p̄ter q̄ transire
aīaz p̄bas alteratōes peccōz. donec vltimō

not

Dominica. XXIII. post trinitatis

uenerit in septimū. a q̄ difficulter uertet. sc̄z a p̄suetudine peccati. Et hec oīa colliguntur & reducunt in tria genera mortuorum. Primo em̄ aliq̄s morit̄ p̄ occultā p̄sensum inclinationē. Sec̄do p̄ aptā opationē. Tertio p̄ cōtinuāt̄ intrepidā assuefactionē. Di tres figurāt̄ p̄ tres mortuos q̄s x̄ps suscitauit. puellā. adolescentē. & lazariū. Puella in domo mortua significat p̄ctōrē p̄ cōsensum tm̄. licet nōdū p̄ opus. Adolescentē delectus extra portā significat p̄ctōrē p̄ op̄ ap̄cum. Lazarus q̄druidan̄ p̄ctōrē assuet̄. q̄ se tet̄ etiā apud longin̄q̄s. Et tm̄ de sc̄do.

Dixi tertio q̄ in h̄. p̄. c. f. describit̄ saluatoris quē p̄nceps postulabat miseratio. Cū dicit. Ad iesum. Vocat aut̄ h̄ x̄pm̄ dupliciter sc̄z iesum. Cū dicit. Accessit ad iesum. & domini cōfiteat̄ cū dicit. Hūc filia mea tē. Que duo mouebāt̄ x̄pm̄ ad miserandū. Huic p̄cipi sup̄ mortē filie vt eā suscitaret. Quia cū iesus iō saluator. **Matth. i.** Vocabis nōm̄ ē iesus. q̄d interpretat̄ saluator. Ip̄e em̄ saluū faciet p̄p̄m̄ suū a p̄ctis eoz̄. Et q̄ dñs. ideo oīp̄otēs. & et h̄ d̄z misereri. **Sapie. xi.** Misericors oīm. q̄z om̄ia potes. Circa igit̄ hūc p̄uelle resuscitationē ē videndū quōd x̄ps suscitāt̄ aīam peccatricem. Tangūt̄ aut̄ hic sex necessaria ad resuscitationē spiritalē. Primo deuota oīo. q̄d notat̄ in h̄ q̄ p̄ orauit. p̄ **Jaco. v.** Oīo fidei. i. fidei ter facta saluabit infirmū. Sec̄do cybicum exclusio. p̄ q̄d designat̄ voluptatū et male societas & adulatoz̄ & alioz̄ q̄ hoīem fouēt̄ in p̄ctō expulsiō. **Uñ. Eccl̄s. v. d̄z.** Nō em̄ factis recordabit̄ dies vite sue. eo q̄ de occu per delicijs eoz̄ ei. Tertio turbe. i. cogitationū malaz̄ expulsio. Cogitationes em̄ circūdatēs mentē nō p̄mittūt̄ intrare ad x̄pm̄. **Uñ. i. E. d̄z. iij. d̄z.** Popul̄ terre impediēbat p̄p̄m̄ iuda ab edificatiōe rēpli. Uñ turba retardauit sanitatē languido ante piscinā. **Joh. v.** Itē increpauit cecū vt raceret. **Lu. xviij.** Itē paralyticū exclusit de domo. **Matth. ix.** Itē cōp̄ressit iesum. **Lu. viij.** & de risit eū. vt h̄ p̄t̄z. Itē impediuit zachēū ne videret iesum. **Lu. xix.** Et h̄ impediuit x̄pm̄ ne suscitaret filiā p̄ncipis. Per q̄ oīa significat̄ q̄ importunitas malaz̄ cogitationū impedit saluē n̄re p̄fectuz̄. Quarto Petri Joh̄is & Jacobi aduocatio. Per Joh̄is significat̄ gr̄a. q̄ d̄at̄ bonū in cōtritione. Per

Petri cognitio p̄cti in p̄fessioe. Per Jacobi luctatio in satisfactōe. Di tres tm̄ discipuli familiari x̄po legunt̄ affuisse i trās figuratiōe. vbi dñs ostēdit gloriā future resurrectionis in suo corpe. Per q̄d significatur q̄ q̄ habuerit cōtritionē. p̄fessionem et satisfactōnē p̄ctōrū. puenire merebitur ad gloriā resurrectionis sc̄tōz̄. **Juxta illud apl̄i. Si cōparimur & cōregnabim̄. & si fuerim̄ socij passionū erim̄. & cōsolatiōnū.** Quinto requirit̄ patris & m̄ris tanq̄s notoriū cōsumptio. i. infirmitatis retroactē cognitio. Postq̄s em̄ redit ad se post p̄p̄tationē culpe. statim intelligit̄ fragilitatē infirmitatis hūane in se. **Uñ. Petrus** qui de se pus p̄fumebat anteq̄s ei p̄pria fragilitas innotesceret. mox̄ cecidit reuersus ē ad se. & leuit̄ amare. **vñ. Matth. xxvi.** Hinc **Peter. xxxi.** Post q̄s ostēdisti mihi p̄culli femur meū & egi penitentia. Et q̄ patet q̄ cognitio sui multuz̄ valet ad cōtritionē. **Job. xvij.** Surredini dixi pater mē es. m̄r mea. & soror mea ver̄ m̄ib. **Istam** cognitioē **Policrat̄** lib. iij. c. ij. dicit̄ p̄mā p̄p̄lationē cuiuslibet hoīs hō p̄cientiā affecant̄. i. sapiēter & discrete penitentia volens. vt r̄ez cōsideret q̄d ip̄e sit. q̄d intra se. q̄d extra se. q̄d infra. q̄d sup̄. q̄d cōtra. q̄d an̄ q̄d post. **Dec̄ ille.** Cōsideret q̄ hō q̄d ip̄e sit. q̄z creatura fragil̄ in corpe. eo q̄ hō nat̄ de muliere breui viuet̄ tpe. & hō de humo. lim̄ de limo. q̄z terra ē & in terrā reuertet̄. **Gen. iij.** In aīa vero ē nobilis creatura ad imaginē & similitudinē dei facta. **Ben. ii.** Quid intra se habeat. q̄z nō auz̄. nō gēmas sed simū. cum corpe eius nō sit nisi vas stercoz̄. **fm̄ Innocē. q̄rtū in lib. de uilitate hūane cōditiois.** Quid extra ipsum. q̄z mūdus cū suis delectatiōib. prim̄ cū suis necessitatib. & indigentijs. Cōsideret quid sup̄. q̄z dē cum celestib. p̄m̄ijs. angelis cum suis gaudijs. cellū & sidera cum suis splendorib. Cōsideret q̄d infra. q̄z infernus cū suis supplicijs. Cōsideret q̄d cōtra. q̄z demon cum suis astucijs. Quid ante q̄z mors cū suis stimulis. Quid post. corruptio et putredo cum suis flagicijs. **Doc̄ est q̄ cognoscere seip̄m̄ et uocare ad suscitatioē ante humane parentes suos.** Pater hoīs dē ē. Mater ē tra. Cōsanguinei alia oīa vt āgli & p̄m̄i ceteriq̄z iuxta hoīez̄. P̄ nobilis ē. & iō timeam̄ eū offēdere. **Et uilis & ignobilis. & ideo timeam̄ cor nostruz̄**

110 h̄. d̄. r̄. p̄. p̄. p̄.

extollere p supbiam Cōsanguinei nobiles
 z iō honozādi. diligēdi z amicitatē ac gra
 tiose tractādi. Et certe q̄ h nō nouerit non
 nouit seipm. z q̄ seipm ignozat. q̄ dicitur no
 uir. vt dicit Policrat⁹. vbi s. Cū z apollo
 idolū fert. p summa sapia dedisse rñsuz ho
 mini. cognosce teipm. Dinc Ethic⁹ dicit.
 Discite z miseri cās cognoscere rez. Quid
 q̄s dar⁹ aut mente q̄ mobil' fluitus. Quid
 sum⁹ aut qd naz victuri gignimur z vnde.
 Dec ille. Et talis cognitio fm Policratū
 q̄druplicē homi fructū affert. scz sui vilita
 tem. caritatē p̄mi. z rēp̄m mūdi z amozes
 dei. Nō em supbit q̄ paruulus ē in ocul' su
 is. sed pot⁹ dicit. Humilia⁹ sum vsq̄ q̄s.
 viuifica me fm eloquiū tuū. Sexto requirit
 man⁹ puelle tentio z rpi vociferatio dicen
 tis. surge. Danū tener xps q̄ hoiez i bo
 no ope p̄seruat. Qd fit duplicat. vel p amo
 rē vel p timorē. Per amorē quidē q̄ in spi
 rat dulcedinē celestiu. quarū spe delectata
 aia opat bona. Et ista est man⁹ dñi dextra
 Per timorē autē tener manū q̄ horrore pe
 narū infernalū abstrahit ne faciat de cete
 ro illicita. Et ista ē sinistra. de q̄ dicit in ps.
 Et tēn illuc man⁹ tua. s. sinistra deducz me.
 scz ne faciā mala. z tenebit me dextera tua.
 vt faciā bona. Tūc aia poterit dicere. Aia
 mea in manib⁹ meis semp. imo in manib⁹
 pot⁹ dei. Vociferatio rpi dicit puel
 le. surge. significat necessariā esse verbi dei
 auditiōnē. p quā pctōz instruit de cetero vi
 tare mala. Juxta illud. Dñe audiui audi
 tū tuū z timui. Verbū em dei sanat omēs
 languozes n̄fos Sap. xvi. Om̄ipotēs ser
 mo tuus dñe q̄ sanat omia. Jō frēs libent
 verbū dei audiam⁹. vt a morte culpe resur
 gam⁹ z ad patriā celestē pueniam⁹. Ad quā
 nos pducit pater z fili⁹ z s. Amen.

Domínica XXIII. post trinitatis. II
 Sermo CXXXI.

Confide filia fides
 tua te saluā fecit. Parth. it. q̄uis
 omē meritū salut' n̄re penes gra
 tiā diuinā cōsistat velut circa cām efficien
 tē. vt dicit in li. de regulis fidei. Sicut etiam
 hoc ipm apl's cōfitef ad Rom. vi. Grā dei
 vita eterna. Et itez. Grā saluati estis et nō
 ex opib⁹. Et itez. Nō ex opib⁹ iusticie q̄ feci
 mus nos. sed fm misericōdiaz suā saluos nos
 fecit. ad Titū. iij. Nihilomin⁹ tñ ad remissi

onē pctōz z meritū salut' hūane requirit
 berū arbitriū. eo q̄ dicit Aug. Qui creauit
 te sine te. nō vult te saluare sine te. Cū et si
 meritū salut' hūane consistat penes grā ef
 ficacit' tñ penes libez arbitriū consistit occa
 sionalit'. Cū q̄uis apl's dicit ad Rom. it
 Nō est volētis. s. velle. neqz currētis. s. cur
 rere p se z ex se meritorie eo q̄ vt dicit Phil.
 ij. De opat in nob velle z p̄ficere. tñ ita opa
 tur in hoie p grām. vt nullā vim seu violen
 tiā inferat libero arbitrio. Licet nāqz libe
 rū arbitriū hois possit inflectere ad bonū.
 sicut p̄z in paulo quē p̄trauit in via Act.
 ix. nō tñ pot cōpelle abfolute. Jō dicitur
 Eccl. x. De ab initio constituit hoiem. z re
 liquit illū in manu p̄siliū sui. Ho. i. in libera
 te. p̄z arbitriū. Et q̄ ego infero q̄ licz ad
 remissionē pctōz requirit grā aiam excitans
 z adiuuās z p̄fortās. eo q̄ dicit Aug. Grā p
 uenit hois voluntatē vt velit bonū. subiet
 quif ne frustra velit. q. d. nō pot esse aia gra
 ta sine grā. nihilomin⁹ tñ statim requirit libe
 rū arbitriū ad h' p̄sentētiā z qd in se ē faciēs
 Nā dñs fm cōmune legē nulli dat grāz ni
 si volenti z cōsentienti z qd in se ē facienti.
 Sicut em videm⁹. qz nunqz medicus dat
 medicinā purgatiuā seu expulsiuā nisi p̄p̄
 disponat z p̄paret materiā. z de nunqz in
 fundit corpi aiaz nisi bñ organizato Jstud
 ḡ volens saluator onidere q̄ nullū saluat ni
 si volentē z cōsentientē p libez arbitriū. sa
 natur⁹ mulieres emozroisam. q̄ significat
 aiam pctōris sanguie fluentē. vt eaz grē sa
 lutaris reddat capace z apraz p̄mo horrat
 eā ad p̄parandū libez arbitriū vt cōfidat i
 eum tanqz in salut' auctozē. a q̄ est omis sa
 lus. z q̄ adiuuat libez arbitriū hois ad ac
 cipiendū z p̄seruandū grām. vt dicit Ansel.
 in li. de libero arbitrio ca. iij. Cū excitādo
 eā ad suscipiendū grām p̄pat e⁹ animū di.
 Cōfide filia rē. In q̄bo vbi tria tangūtur
 P̄mo nāqz saluator excitādo aiam ad dinā
 clementiā erigit eā p spem Cū dicit. Confide
 de filia. Secdo recomēdādo e⁹ beniuolen
 tiā laudat eā p fidē Cum dicit. Fides tua.
 Tertio annūciādo magnā sibi factā grām
 p̄solat p vitā spūalē Cū addit. te saluā fec.
Dixi primo q̄ in s. p. sal. Cū
 animā ad dinā cōfidentā erigit eā p spem
 Cū dicit. Confide filia. acti em dicitet aie
 fideli p xpm curāde. pus opozz te sperare.